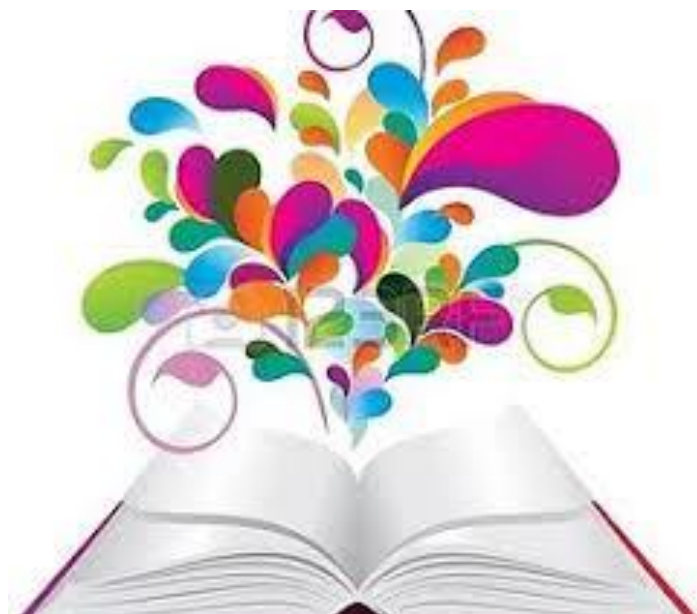

Бібліотечна практика. Вип. 20

Досвід кращих методичних служб – в практику роботи бібліотек

*(з досвіду роботи
Ємільчинської та Романівської ЦБ)*

**КЗ «Обласна універсальна наукова бібліотека
ім. Олега Ольжича»
Житомирської обласної ради
Науково-методичний відділ**

Бібліотечна практика. Вип. 20

***Досвід кращих методичних служб –
в практику роботи бібліотек***

*(з досвіду роботи
Ємільчинської та Романівської ЦБ)*

Житомир, 2019

Бібліотечна практика: збірка розробок публічних бібліотек області / КЗ «Обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Ольжича», НМВ; уклад. О. Ковальчук, ред. Г. Врублевська. – Житомир, 2019. - 37с. - Вип.20.

Клуби за інтересами та любительські об'єднання в роботі бібліотек : Досвід / КЗ «Обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.Ольжича», НМВ / О. В. Банькова ; Романівська РБ ; ред. Г .Врублевська. - Житомир, 2019. - 23с.

Квітка Цісик – чарівна квітка України (Текст) : інформаційно-біографічна довідка / КЗ «Обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Ольжича», НМВ / А. П. Орехівська; Ємільчинська ЦБ; ред. Г .Й. Врублевська. - Житомир, 2019. - 31с.

У виданні, що продовжують серію « Бібліотечна практика», представлено два матеріали з досвіду роботи методичних служб Романівської та Ємільчинської ЦБ.

Важливе значення у роботі бібліотек має видавнича діяльність, адже видання книгозбірні – це обличчя закладу. Видання бібліотек області різні за формою, змістом, обсягом, оформленням тощо.

НМВ ОУНБ дякує методичним службам області, які представили свої видання. Всі надіслані матеріали відзначаються професійністю, тематичною актуальністю, різноманітністю форм і тому заслуговують на увагу. Однак, цього року, обласна методична служба ретельно проаналізувавши друковану продукцію центральних бібліотек за 2018 рік, все ж надала перевагу практичним доробкам Романівської ЦБ *«Клуби за інтересами та любительські об'єднання в роботі бібліотек»* та Ємільчинської ЦРБ *«Чарівна квітка України» (Квітка Цісик)* та включила представлений досвід їх роботи до чергового випуску видання, що продовжує серію *«Бібліотечна практика»*. Також додаємо список тих доробок, які першочергово відзначаємо за їх зовнішній вигляд, відповідний поліграфічний рівень, наявність ілюстрацій, креативність, послідовність викладеного матеріалу, витриманість щодо подачі вихідних даних тощо.

«Клуби за інтересами та любительські об'єднання в роботі бібліотек» (з досвіду роботи)

Працівникам бібліотек Романівського району притаманні ентузіазм, бажання творчості, непохитна віра в успіх, який допомагає переборювати перешкоди, створювати сприятливу атмосферу для завоювання читачкої аудиторії. Впроваджуються форми роботи, серед яких особливе місце займає створення і діяльність клубів, любительських об'єднань за інтересами. Об'єднуючи користувачів різних вікових категорій, бібліотеки стали справжніми центрами, які задовольняють їхні різнобічні духовні й культурні потреби. Одним із пріоритетів для бібліотек є здійснення соціальної та гуманістичної функцій: робота з читачами похилого віку, самотніми, інвалідами, людьми, для яких книга та спілкування є, можливо, єдиним віконцем у великий світ.

Клуби та об'єднання за інтересами – одна із найбільш важливих форм роботи з різними групами читачів. При бібліотеках району впродовж року функціонувало 5 любительських об'єднань, які створювалися для спілкування людей, що мають єдину мету, завдання, інтереси для обміну думками, удосконалення знань в тій чи іншій галузі науки, літератури, людської діяльності, що сприяє становленню особистості.

***ЦРБ. Клуб цікавого дозвілля «Надвечір'я»
(задоволення потреб людей похилого віку у вивченні
народних обрядів, звичаїв, пісень)***

Клуб цікавого дозвілля «Надвечір'я» функціонує при університеті **«Золотий вік»**, який діє на базі Романівської районної бібліотеки для дорослих та територіального центру. Члени колективу – це люди, закохані в слово, пісню, веселий гумор, народну творчість – доводять, що цікаво і змістовно проводити свій вільний час можна у будь-якому віці. Адже молодість – це не роки, а стан душі людини. Тому вони неодноразово доводять це, виступаючи перед жителями Романова та району.

До дня Хрещення України-Русі вони вітали жителів с. Гордіївка.

Заряджали своїм позитивом, енергією й жителів поліського села Станіславівка в день народження села.

Презентував свою творчість колектив й у сусідньому Любарі, а також на обласному семінарі керівників територіальних центрів області.

А романівський «кобзар» Борис Дьожин, єдиний виконавець народних дум, залюбки пропагує цю старовинну народну творчість.

Традиційними є виступи «Надвечір'я» на районних заходах в Різдвяні свята, на святкуванні Масляної, в Камінському відділенні, де проживають самотні люди похилого віку.

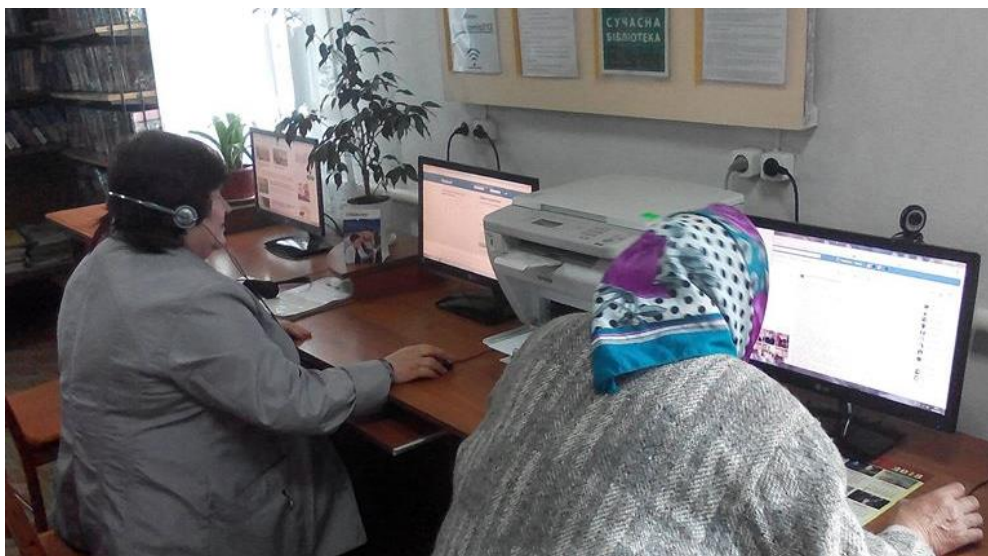
В колективі люди різних професій, різних релігійних конфесій, але їх об'єднує прагнення здорового та активного життя.

Це підтверджують Іван Іллінський, Леонід Гнатюк, Ольга Стасюк, Катерина Сидорчук, Лілія Романчук, Леонід Грабовський, Ольга Неліпа, Катерина Шувалюк, Іван Бондарчук, Тамара Артеменко, Людмила Бондарчук, Валентина Карпека, Станіслав Гановський.

Найбільше радів колектив та їхні організатори – бібліотекар Романівської районної бібліотеки для дорослих Валентина Баша та спеціаліст територіального центру Тетяна Лиманець, коли «Надвечір'я» отримало перемогу – перше місце на Всеукраїнському конкурсі «З любов'ю до життя» в номінації «Хорові ансамблі», в м. Києві до Дня людей похилого віку.

Учасники університету "Третього віку" опановують нові інформаційні технології.

Клуб «Надвечір'я» ініціативний, креативний, завжди у творчому пошуку і прагненні змінити цей світ на краще, продовжити своє активне довголіття і оточуючих навколо себе людей.

ЦРБ. Клуб любителів поезії «Натхнення»

Щоб привернути увагу жителів Романова до творчості місцевих письменників та поетів, допомогти їм в розвитку літературних здібностей, сприяти широкій популяризації їх літературних надбань, при районній бібліотеці для дорослих створено клуб любителів поезії «Натхнення».

Клуб любителів поезії діє з 1987 року та об'єднує любителів художнього слова, знаних в Романівському краї майстрів пера та початківців, які відкривають для себе безмежний світ поезії та прагнуть досягнути глибини слова. Вік учасників не обмежений – від 14 років і старші, а також пенсіонери.

Члени клубу беруть участь у численних масових заходах, організованих бібліотекою. Свої поетичні доробки дарує вчителька – пенсіонерка із с. Романівка, член клубу «Натхнення» Валентина Польова, яка в цьому році презентувала на сцені Районного Будинку культури свою збірку поезій «Зернятко макове». Відбулась презентація і книги Надії Бучко «Перлини Романівщини», про знатних людей нашого краю. Для молодих учасників клубу було проведено поетичну каву-батл.

В клубі часто проводяться засідання до ювілеїв поетів. Серед них Лесине свято «Я в серці маю те, що не вмирає» та поетичний марафон «Вільна трибуна Шевченкового слова» (до Дня народження Т. Г. Шевченка).

Березень в Україні часто називають Шевченковим. І це не випадково: щороку навесні Великий Кобзар приходить до нас і щороку новим, неповторним. Тарас Шевченко – велика і невмируща слава українського народу. У його особі український народ ніби об'єднав найкращі сили й обрав співцем своєї історичної слави та гіркої долі, виразником власних сподівань і

прагнень. Під думи народні налаштував свою ліру Кобзар, тому й оживало в його полум'яному слові все те, що таїлося в глибині душі народу.

У день 204-ї річниці від дня народження поета біля пам'ятника Т.Шевченка зібрались жителі Романова, щоб промовити найкращі слова вдячності та глибше розкрити його талант.

Поетичний марафон «Вільна трибуна Шевченкового слова» показав, що у нас люблять і цінують Шевченка, знають його твори.

Як весна оновлює природу, так само поезія Великого Тараса оновлює наші душі, він сьогодні незримо присутній у нашому житті. Біля пам'ятника звучали вірші поета, власні твори, присвячені Генію і Пророку України. Пісню на слова Володимира Базелюка і музику Михайла Назарця «Тарасів шлях» презентувала Інна Іванюк, а романівський «Кобзар» Борис Миколайович Дюжин виконав думу «Бандуристе, орле сизий» та заспівав «Реве та стогне Дніпр широкий», яку підхопили всі учасники заходу.

Члени клубу любителів поезії «Натхнення» познайомились із життєвим та творчим шляхом поета, читали улюблені вірші, співали пісні на слова Тараса Шевченка у Шевченківській вітальні, яку організували працівники бібліотеки

*Врублівська сільська бібліотека.
Любительське об'єднання «Родина»
(вивчення історії, звичаїв та обрядів свого села,
збереження духовного надбання)*

При бібліотеці с. Врублівка діє любительське об'єднання «Родина». Метою діяльності клубу є задоволення духовних запитів населення різної вікової категорії та соціального стану, організація їхнього змістовного активного відпочинку, розвиток соціальної активності; пробудження пізнавального інтересу до історії рідного краю, народу, його звичаїв і традицій, формування національної свідомості, внутрішньої культури, пошанування і примноження духовних і матеріальних цінностей краю; виховання шанобливого ставлення до мови, культури, традицій своєї нації, поваги і толерантного відношення до культур інших народів; збереження і пропаганда українського народного та сучасного мистецтва, популяризація кращих майстрів та виконавців.

Силами цього колективу організовуються і проводяться різноманітні тематичні масові заходи, театралізовані видовища, вшанування ювілярів і професійних свят. А саме: «З колядою йдемо» (різдвяний вертеп), «Свято Великодньої писанки» (участь в церковному концерті в смт Романів), «Вона – любов, вона – печаль і втіха...» (свято Матері), а також приймали участь в творчому звіті бібліотеки «Художники малюють очима любові, і тільки очима любові слід розглядати їх».

При любительському об'єднанні «Родина» для людей поважного віку в бібліотеці було створено «Кабінет 104» - це допомога самотнім людям в передачі показників на газ, звірка по оплаті. В кабінеті зареєстровано 20 осіб.

Любительське об'єднання «Родина» на католицьке Різдво завітало до самотньої жіночки поважного віку. Це родинне свято, тому людині, в якій немає близьких, стає самотньо ще більше. Але колядками і щедрівками, солодощами члени любительського об'єднання трошки підбадьорили цю добру, гостинну бабусю.

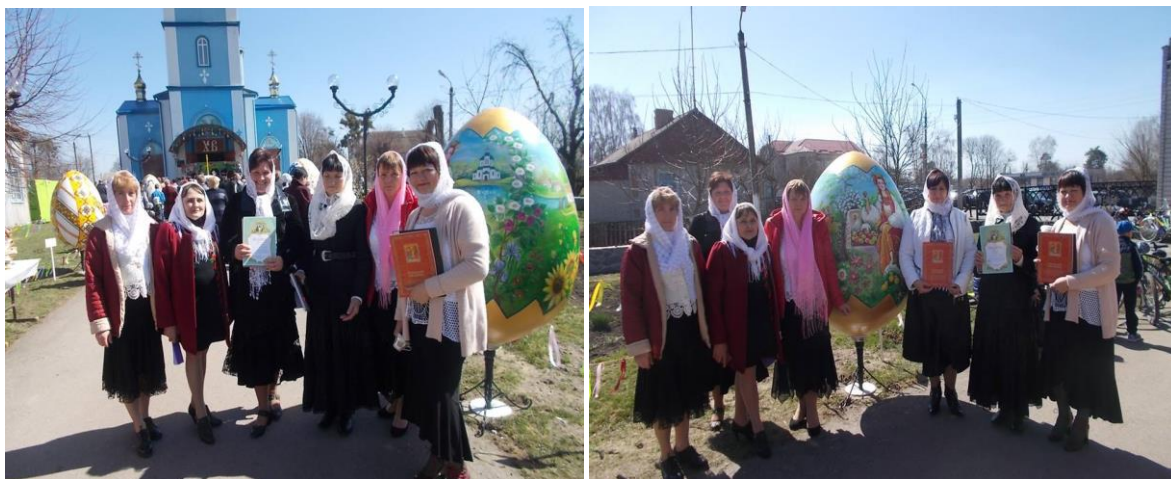

Вітаємо колектив СТОВ «ВІВАД-09»

Вітаємо колектив Врублівської сільської ради

«Родина» на святі «Великодньої писанки» Свято-Успенського храму смт Романів.

«Вона – любов, вона – печаль і втіха...» День Матері

Врублівська сільська бібліотека. Клуб любителів поезії «Світоч»

Клуб любителів поезії «Світоч» діє при бібліотеці вже 16 років. Це колектив одностайців, хоча і різні за віком і професіями, чуттями і силою їх вияву.

Члени об'єднання зустрічаються зі школярами, беруть участь у поетичних конкурсах, презентаціях книг, навчаннях юних поетів у шкільному гуртку, проводять зустрічі з відомими людьми.

В 2014 році клуб прийняв участь в обласному огляді-конкурсі любительських об'єднань і став переможцем. За їх участю проходять заходи для молоді: «О слово, що без тебе Я?» (година поезії); «Поезія, ти сила чарівна» (засідання клубу), «Мелодія душі» (зустріч з місцевими поетами). У планах колективу – випустити збірку віршів поетів села.

На святі «Вона – любов, вона – печаль і втіха...». Зоя Станіславівна Василюк зачитала власні вірші, присвячені матерям і воїнам АТО, сім'ї, родині.

При Биківській селищній бібліотеці діє любительське об'єднання «Надвечір'я» (відродження звичаїв та традицій польської національної меншини)

Протягом року об'єднанням було проведено волонтерська акція «*Зігріймо серце добротою*» - відвідування інвалідів та людей похилого віку в Різдв'яні свята, свято Масляної та день Прощення «Масляна, Масляна, яка ти мала», дозвілля людей похилого віку «І в 50, і в 80 – ми завжди молоді», година народознавства «Нема переводу добрим звичаям народу», свято Великодня «Христос воскрес!».

Засідання клубу «Масляна, Масляна, яка ти мала» було приурочено святу Масляної. Члени клубу згадували традиції наших предків, ділилися рецептами з випікання млинців та пригощали присутніх. Останній день Масляної особливий: за православним церковним календарем – День Прощення. Саме в такий день, 18 лютого, у неділю, понад 60 жителів поважного віку селища Биківка зібралися за святковими столами в місцевому будинку культури.

Головною стравою на столах були млинці з різними начинками, а до них - і мед, і сметана.

Ведучі – одинадятикласники місцевої школи – Олександр Савчук та Каріна Маєвська, розповіли історію святкування Масляної.

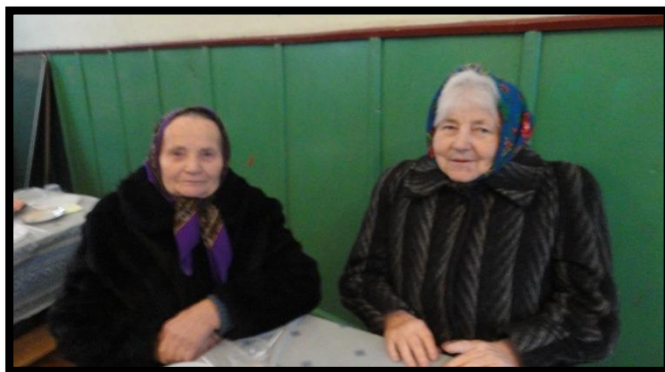
А присутній Отець Миколай Петро-Павлівської православної церкви поблагословив усіх провести Великий Піст у злагоді і мирі, та попросити один в одного прощення за провини для очищення душі.

Хвилюючим був виступ колишнього головного інженера Биківського склозаводу Бурячека Володимира Васильовича, який попросив пробачення у людей за те, що не зумів у свій час вберегти завод від закриття.

Порадував людей своїм чарівним співом колектив художньої самодіяльності.

А ще – це була щаслива мить простого людського спілкування. Найстарша жителька селища Ядвіга Ожго, якій 94 роки, мала також чудову нагоду зустрітися та поспілкуватися зі своїми односельцями.

А спонсорами свята стали благодійники, місцеві підприємці: Балик Людмила, Кучер Лілія, Прент Павло, Якусевич Ігор.

Засідання клубу «Надвечір'я»: «І в 50, і в 60 – ми молоді!»

Його учасники – це активні небайдужі люди, які вміють зробити своє життя наповненим та цікавим, незалежно від віку.

Захід проведено з метою розповісти односельцям про те, як можна змістовно проводити свій вільний час в досить поважному віці.

Героями зустрічі стали люди, за спиною яких великий життєвий шлях. А об'єднує їх рідне селище.

Тож першими, кого представили на святі, були активісти художньої самодіяльності Биківського Будинку культури. Саме любов до пісні уже давно привела їх до цього закладу. Вони співають пісні, вкладаючи в них свою душу. Все це дарує веселий настрій, чудове самопочуття, любов до людей, радість до

життя. Їм добре відомо, щоб бути щасливими, треба жити заради чогось такого, що необхідно всім: і собі, і людям. Тому і люблять їх односельці.

Легко та радісно співають ці гарні люди, молодіють і розквітають кожен раз у пісні. Та не завжди так легко доводиться в буденному житті. Але вони йдуть кожен раз на зустріч з піснею та несуть радість щирого людського спілкування.

Цікавою була розповідь Миронюка Володимира Макаровича, без участі якого не проходить жодне свято в селищі. Своїм улюблене заняття – співати, він не збирається покидати навіть зараз, коли йому за сімдесят. Зворушливо прозвучала і на цей раз пісня у його виконанні «Мамина яблуня».

Десятки весен та літ знаходять своє щастя в пісні Шишківська Тетяна Фаустинівна та Холодніцька Галина Бальтазарівна. Вони творці колективу, його опора, їх з повагою називають народними артистками. Люди з задоволенням послушали пісні у їх виконанні: «Ласкаво просимо», «Звечоріло життя» - Холодніцька; «Діти і онуки мої» - Шишківська.

Важко сказати, як людина відкриває в собі потяг до тієї чи іншої справи. Можливо, це залежить від її внутрішнього світу. Талановита, з багатогранним сприйняттям світу, і очима, відкритими для прекрасного, а поезія – стан її душі. Це про ще одну героїню зустрічі – Романчук Тетяну Володимирівну. Її творчість різнопланова і носить філософський, патріотичний та духовний характер. До сліз зворушливо прозвучали її власні вірші: «Моє рідне село», «Синові», «Остання розмова», «Свята трійця», в які вкладено всю глибину душі

До плюсів поважного віку можна віднести не лише збільшення вільного часу, а й можливість духовного вдосконалення, розкриття й втілення талантів.

Виконуючи творчу роботу, ми не помічаємо часу, не відчуваємо втоми. Ніщо не зможе зрівнятися з тим почуттям радості й задоволення, коли бачиш плоди своєї праці і так хочеться, щоб твоя робота чи витвір порадували, захопили і інших і спонукали їх любити і захоплюватись красою того, що нас оточує.

Живим прикладом став всім відомий майстер декоративно-прикладного мистецтва Бугаєнко Віктор Іванович та його помічниця – дружина Людмила Іванівна. Вони почали займатися своїм ремеслом, коли вийшли на пенсію. Тут і вишивка, і плетіння з газет, і вироби з сірників та зубочисток; у своїй роботі використовують зернята, кісточки калини та винограду, пластикові пляшки.

Коли доводиться побувати у них дома, мимоволі захоплюєшся їхньою щирістю, привітністю; ця родина живе в злагоді. Шановне подружжя поділилося успіхами своєї діяльності.

Ця тепла зустріч принесла приємні хвилини спілкування із цікавими людьми, але не менш бажано було зустріти усім ще одну людину. Ще один приклад, як можна проводити свій вільний час у поважному віці. Просто робити добро людям, піклуватися про тих, хто потребує чиеїсь підтримки та допомоги, як це робить ще одна героїня заходу, пенсіонерка, інвалід I групи, Проскуріна Ольга Вікторівна, яка очолює Спільку інвалідів та людей похилого

віку «Наше рідне село» в Биківці. Ольга Вікторівна розповіла про плани своєї діяльності.

У кожної людини є якась родзинка, кожен з нас особливий. Діліться своїм вмінням з іншими і від цього отримуйте задоволення, знаходьте розраду для душі.

Не мають значення роки. Душа залишається молодою і в 50..., і у 80. «Похилим може бути тільки тіло, що натрудилося, стомилося, зболіло. Душа ж ніколи не старіє, криниця долі не міліє...».

Отже, шановні люди поважного віку селища Биківка, живіть активно, щасливо, творіть, вдосконалюйте себе, спілкуйтесь, радійте, усміхайтесь – і зрозумієте, що життя прекрасне.

І прекрасне завжди! Від першого подиху до останнього.

Отже, зробивши аналіз роботи любительських об'єднань та клубів за інтересами, хочеться відмітити, що їх робота сприяє всебічному й гармонійному розвитку особистостей, а бібліотечним працівникам надається добра можливість для залучення до системного читання широких мас населення та широкого задоволення читацьких запитів, відповідно до їх інтересів та захоплень.

Укладач:

О. Банькова, методист Романівської РБ

«Чарівна квітка України»

/Інформаційно-біографічна довідка до Дня народження американської співачки українського походження Квітки Цісик /

Слухаєш Квітку, і здається, що вічна розірваність на два береги, розшарпаність душі, витканої двома контрастами – червоним і чорним, лунає з її пісні. Як влучно написали про співачку, «квітці якої не судилося розквітнути на батьківщині»...

*Четверте квітня - славні роковини,
Життя як блискавка і неповторна мить,
Співець великої, єдиної родини
Зорею в Україні і над Світом височить .*

*«Сидить дівча над бистрою водою»...
«Два кольори» в устах її струмить,
«Ніч така, Господи, місячна, зоряна»,
Духмяна «Черемшина» квітне і пестить.*

*Не вичерпне таланту джерело,
Легенда, ангел на небесних крилах,
Пісенне сонце над Вкраїною зійшло:
Чарівність, ніжність і магічна сила.*

*Народ співучий і душа пісенна,
Талантів море та такого не було:
Народжена в Америці і тілом іноземна,
А українство в ній вершини досягло.
Сльозами щастя і на вічну пам'ять,
Кровинка рідна, світлий соловей,
Україна слухає і зажди буде славить
Одну із кращих, нею удочерених дітей.*

Дивна, багато в чому трагічна доля випала маленькій симпатичній жінці, відомій американській студійній вокалістці, яку в 1998 році назвали найбільш упізнаваним голосом США.

Хто хоч раз почув голос цієї співачки, ніколи не забуде її, наче вона знала якусь таємницю, загальну для кожного людського серця. Кажуть, її голос має містичну силу, заворює і лікує.

Звідки ж взялася чарівна українська квітка, яка знала таємний код української душі, у чужині, в

самому центрі Нью-Йорка? Її голос хоч раз почули понад 20 мільярдів людей, що в три рази більше за все населення планети.

Ім'я цієї співачки Квітка Цісик. Під час війни в 1944 році молоді батьки Квітослави (скорочено Квітка) виїхали зі Львова і довгий час переховувалися від німців і від радянської влади.

І, нарешті, в сорок дев'ятому році, завдяки фінансовій допомозі друзів і родичів, потрапили в США.

Це була інтелігентна сім'я. Мама Іванна – вчителька, належала до роду відомих у Львові архітекторів на прізвище Нагірні. Її дід спроектував і побудував понад двісті відомих храмів на Галичині. Її чоловік, батько Квітослави, Володимир Цісик народився у відомому енергетичному і містичному місці України – в селі Ліски під Коломиєю, біля так званого Циганського горба, де сьогодні проходять музично-поетичні фестивалі на честь Квітки Цісик та інших її відомих земляків.

Велика частина музично обдарованої родини Цісиків була репресована перед війною. Діда Олексу розкуркулили і він був засланий в Казахстан, брати заарештовані, багато з них зникли безвісти, вважається, що вони розстріляні. Тільки двом братам вдалося виїхати до Львова й уникнути розправи. Володимир закінчив консерваторію, вчився в Мюнхені, став першою скрипкою Львівського оперного театру.

У сорок четвертому році, тікаючи від можливих гонінь з боку радянської влади, Цісіки покинули Львів. У цей же час з міста виїхала і сім'я Іванни, з якою Володимир зовсім недавно познайомився і навіть встиг закохатися. Повінчалися вони в Криниці, зараз це польський бальнеологічний курорт. Перша їхня дитина – дочка Марія – народилася в таборі для інтернованих у Німеччині, а в 1953 році в Нью-Йорку

народилася друга дочка – Квітка. Дівчинка, яка згодом стане легендою американських студій і справжнім відкриттям української естради, повернулася до слухачів у дев'яності та двотисячні вже після своєї смерті. Квітка побувала на історичній батьківщині таємно всього один раз в 1983 році. Тоді її ще ніхто не знав навіть в професійних колах.

У чотири роки талановита дівчинка візьме в руки скрипку, а її знаменитий батько (співзасновник Українського Музичного Інституту (УМІ) в Нью-Йорку) даватиме їй уроки, хоча у Квітки було безліч талантів: вона грала в театрі, танцювала, прекрасно співала. Цісики розмовляли вдома українською мовою і співали прекрасні українські пісні, які все життя, наче якийсь містичний код або надзавдання, стояли над Квіткою і вимагали, щоб вона їх виконувала і популяризувала. Батьки змалечку віддали дівчаток до української суботньої школи і до літнього табору пластунів «Новий Сокіл». Там Квітка очолила юнацький співочий ансамбль «Соловейки», де виконувалися народні українські пісні, в тому числі пісні січових стрільців, заборонені у СРСР.

Квітка могла б стати скрипаєм, але любов до співу пересилила батьківські надії на виконавську кар'єру дочки. Вступила до консерваторії, відмовившись від скрипки, вибрала вокал, мріючи про кар'єру оперної співачки. Її голос був дуже схожий на голос скрипки. Це рідкісне колоратурне сопрано – найвищий і найрідкісніший жіночий голос. Крім того, Квітка Цісик володіла технікою «білого голосу», властивого народній традиції карпатського регіону. Українці називають такий голос внутрішнім, що йде з серця, з глибини душі. Неповторне поєднання робило голос вокалістки воістину унікальною знахідкою для оперної

сцени. Але їй не судилося зробити кар'єру оперної прими.

У 1971 році Квітка не раз виступала на сцені разом з батьком і сестрою Марією (сестра стала відомою піаністкою високого рівня, давала уроки в Карнегі-холі й акомпанувала

відомим співакам). Одного разу, прямо на сцені, у Володимира Цісика стався серцевий напад. Після смерті батька про оперну кар'єру довелося забути. Потрібно було заробляти на життя та навчання. Професійно поставлений унікальний голос

Квітка змушена була продавати в якості рекламного: для запису демоверсії пісень для співаків, джінглів для рекламних роликів, бек-вокалу.

Джингл – музичний або вокальний продакшн - візуальний ефект радіо або телеефіру. Джингл являє собою коротку, закінчену музичну фразу з вокального переспіву.

У неї не було агента і доводилося самотійно «себе просувати». Спочатку нікому невідома

співачка на ім'я Кейсі (КС – псевдонім за першими літерами імені Kvita Cisyk) не мала роботи. Сімнадцятирічна емігрантка нікого не цікавила. Але одного разу хтось все-таки прослухав один з її записів і зрозумів, що це справжнє вокальне золото, знахідка, яка незмінно перетвориться в монети.

І так поступово почалася її кар'єра в рекламному бізнесі. Багато компаній, які зверталися до неї, розуміли, яка перлина практично за безцінь їм дістається. Вони дуже швидко прибрали її до рук і побачили результат. Цей чарівний голос дійсно мав якусь магічну силу, заворожував і привертав.

Скоро роботи стане так багато, що Цісік перетвориться в найдорожчу і найзатребуванішу співачку рекламних джінглів.

Понад 16 років вона була єдиним голосом компанії «Форд» та отримувала такі величезні гонорари, що могла собі дозволити нерухомість в найдорожчому районі Нью-Йорка біля Центрального парку. Тут же була придбана нерухомість для студії, де працювали її перший та другий чоловік. З першим Джеком

Корнером – джазовим музикантом, який був старший за неї на 14 років, Квітка прожила всього рік. Вона безмірно поважала його за талант і допомогу в співочій кар'єрі. Другим чоловіком став Едвард Ракович, відомий інженер звукозапису, який працював з відомими співаками, такими як Мадонна, Джордж Бенсон та інші.

Не випадково Квітка Цісик відчувала незадоволеність і мріяла про інші висоти. Одного разу, розмовляючи зі своїм чоловіком про українську пісню, сказала, що немає нічого прекраснішого, ніж мелодії її батьківщини, що це справжній скарб і їй дуже хочеться, щоб всі побачили його. «Ну, покажи ж ці хвалені українські пісні, чому ми їх не чуємо? Де вони?».

Це був кінець сімдесятих, коли української пісні в якісному записі просто не було. А та, що була, не могла конкурувати з якісним американським фольклором та іншою вокальною продукцією.

І тоді у Кейсі виникла ідея записати українські пісні не під бандуру і скрипку, а на високому професійному рівні. Щоб в цьому проекті брали участь відомі музиканти та аранжувальники. Тоді вона задумала записати альбом, використовуючи аранжування першого чоловіка і можливості звукозапису другого. Запросила більше сорока відомих професіоналів і платила їм зі своєї кишені. Після важкого робочого дня до третьої години ночі записувала українські пісні.

Акомпанувала їй сестра, за правильністю вимови стежила мама Іванна. Таким чином, жінка, яка ніколи не була в Україні й чула народні пісні тільки від своїх рідних і знайомих, записала абсолютно оригінальні трактування відомих мелодій, заново прочитавши українську душу. Кажуть, що Квітка Цісик відчула українців краще, ніж самі українці відчувають себе. Перший альбом називався «Квітка». Другий альбом – «Два кольори» - вийшов через дев'ять років у 1989 році, і в його записі знову брали участь обидва чоловіки Квітки Цісик. За радянських часів її пісні були під заборобою, як творчість закордонної виконавиці. Якимось чином підпільно записи переправлялися в СРСР і поширювалися. Квітка повернулася додому. Поступово її почали впізнавати не

тільки професіонали, але й прості слухачі. Керівник ансамблю «Червона рута», Олександр Горностай, взяв у неї єдине інтерв'ю і запросив в Україну з концертами, розуміючи, який подарунок вона зробила українській естраді. Але їй завадила хвороба. А тим часом співачка могла б стати відомою в США набагато раніше і зробити кар'єру ще в 1977 році, після отримання Оскара за виконану пісню у фільмі «You Light Up My Life» («Ти запалюєш моє життя»). Вона записувала в той час пісні для кінофільмів, й одного разу її помітив режисер Джозеф Брукс, який написав кілька пісень для свого фільму про молоду співачку. Головній героїні потрібен був голос. Квітка погодилася виконати пісні для фільму і зіграти в ньому маленьку епізодичну роль. При цьому Брукс підбивав клини і годував співачку обіцянками. Фільм вийшов досить слабкою мелодрамою, а от пісня, тобто Саундтрек завоював «Оскара». Однак, Брукс затягував офіційне визнання та оплату нікому не відомій співачці Кейсі. Цим моментом скористався його знайомий, у якого була дочка, котра мріяла про кар'єру співачки. Деббі Бун записала альбом з піснями з фільму, викупивши права на їхнє виконання у Брукса ще до вручення премії. Деббі повністю «успадкувала» вокальну манеру Квітки і пісня в її виконанні кілька тижнів займала перші рядки хіт-парадів. Квітка не прийшла на вручення Оскара, тому що пісню до фільму замість неї на церемонії співала Деббі, хоча вкрадена пісня не принесла слави співачці-конкурентці. Це була єдина її удача, хоч і вкрадена. А Брукс між тим запросив Квітку до себе, багато лестив, але вона відмовилася від близькості й зажадала лише платні за роботу. Він заплатив, але ім'я Квітки було видалене з титрів. Вона не почала судитися і пішла в тінь. Можливо, ця несправедливість і глибока образа довгі роки не давали співачці спокою і вона всіма способами намагалася довести американському слухачеві свою цінність. А може, і сприяли тому, щоб вона зробила іншу кар'єру і записала найкращі альбоми українських пісень, які згодом були неодноразово номіновані на різні премії.

Проте й американська кар'єра відбулася! Менеджери «Форду» підрахували, що виконані нею рекламні пісні були почуті понад 20 мільярдів

разів. Компанія «Форд» ще ні з ким з вокалістів не працювала так тісно і так довго, як з Кейсі, тож щорічно дарувала їй нову модель авто. Але Кейсі, поціновувачка швидкої їзди, любила тільки свій червоний «Ягуар». Багато в чому вона була справжньою американкою, в сім'ї якої проповідувався активний і прагматичний американський стиль життя. Квітка любила коней, свою собаку породи чау-чау, обожнювала гуляти берегом океану і, звичайно, співати. Другому чоловікові Квітка народила сина Еда-Володимира, якому було всього 8 років, коли мама померла. Він теж став музикантом. Коли в 1991 році співачці вперше був поставлений діагноз рак грудей, лікарі давали їй кілька місяців життя. Але вона боролася з хворобою довгі сім років, проходячи виснажливі курси хіміотерапії і не припиняючи плідно працювати. У неї була мрія – записати ще один альбом з українськими піснями (колискові для сина), приїхати з концертами на історичну батьківщину, навіть всупереч своєму страху перед великою аудиторією (вона завжди залишалася камерною, студійною співачкою або співачкою бек-вокалу). Але цьому не судилося втілитися в життя. Спочатку через велику зайнятість, потім через хворобу.

Останній професійний джингл вона наспівала за декілька місяців до смерті. І останньою піснею, записаною Квіткою, були «Журавлі» на слова Богдана Лепкого. Згодом пісня стала символом трагічної долі самої співачки:

*Чути кру-кру-кру
В чужині помру,
Заки море перелечу —
Крилонька зітру...*

29 березня 1998 року в Нью-Йорку, не доживши 5 днів до свого 45-річчя, Квітка спочила в мирі вдома, в оточенні родини.

Поминальні служби пройшли по обидва боки Атлантики. 30 березня була проведена невелика приватна служба у Верхньому Вест-Сайді Мангеттена. 2 квітня поминальна церемонія відбулася в каплиці на Аскольдовій могилі в Києві.

Слова подяки та суму пролунали від багатьох українських об'єднань, організацій з Канади та США.

Від цієї хвороби померли також її мама та

сестра: 1994 року – мама Іванна, а 2003 року – старша сестра Марія. Однак мрія чудової квітки, яка могла би стати окрасою будь-якої сцени, все-таки здійснилася. Голос Квітки Цісик повернувся на батьківщину її предків, її ім'ям названо вулицю у Львові і музей, присвячений їй та її таланту.

Бракує тільки книги та оскароносного сценарію, щоб увічнити історію цієї чудової жінки, успішної американки з великою українською душею, щоби повернути їй вкрадену колись славу. Живе пам'ять про Цісиків і у родинному селі. Місцевий ентузіаст Ярослав Ясінський відшукав могилу бабці Марії, зібрав матеріали про сім'ю і вже уп'яте проводить фестиваль імені Квітки Цісик. На нього щоразу намагається запросити когось з родини, а також літераторів і музикантів, не байдужих до творчості Квітки. Тоді оживає Циганська гора і обійстя Цісиків, от лише ентузіазмом пана Ярослава все і закінчується. А у його планах спорудити пам'ятник співачці, який, до речі, вже майже готовий... Макет скульптури погруддя Квітки мають встановити в селі Ліски що на Коломийщині.

Творча діяльність

Українські альбоми

1990 року були номіновані на премію «Греммі» в категорії «Найкращий альбом сучасної народної музики» (англ. Grammy Award for Best Contemporary Folk Album).

«Пісні України / Songs of Ukraine» (1980)

«Володимирові Цісику, скрипалеві-віртуозу, моєму незабутньому батькові
присвячую цю збірку пісень»

1. «Іванку, купи ми рум'янку» / «Ivanku, Buy Me Some Camomile», музика та слова: народні
2. «Пісня про рушник» / «The Rushnyk», музика: Платон Майборода, слова: Андрій Малишко
3. «Стоїть гора високая» / «There is a High Mountain», музика: народна, слова: Леонід Глібов
4. «Ой видно село» / «You Can See the Village», музика та слова: Левко Лепкий
5. «Ой ходить сон коло вікон (колискова для Лесі)» / «Oh the Dream Is at the Window (lullaby for Lesya)», музика та слова: народні
6. «Сидить дівча над бистою водою» / «The Girl Is Sitting at the Stream», музика та слова: народні
7. «Бабусю рідненька» / «Oh Grandma, My Dear», музика та слова: народні. «Ой казала мені мати» / «Oh My Mother Told Me», музика та слова: народні —
8. «Комарик» / «Little Gnat», музика та слова: народні
9. «Ніч така, Господи, місячна, зоряна» / «Oh God, What a Moonlit Night», музика: народна, слова: Михайло Старицький
10. «Гандзя» / «Handzya», музика: народна, слова: Денис Бонковський
11. «І шумить, і гуде» / «There's a Noise, There's a Boom», музика та слова: народні. «Та туман ярм котиться» / «The Mist Is Floating on the Hollow», музика та слова: народні
12. «У горах Карпатах» / «In the Carpathian Mountains», музика та слова: народні
13. «Взяв би я бандуру» / «I Would Take a Bandura», музика: народна, слова: Віра Лебедова
14. «Верховино» / «Verkhovyno (To the Highlands)», музика: народна, слова: Микола Устиянович

З 30 червня по 3 липня 1988 року пройшов Фестиваль Західної Канади (англ. Western Canada's Festival'88) у Веревілі (фестиваль писанки) й Едмонтоні (музичний фестиваль), в рамках якого організатори вперше в історії сучасної української музичної індустрії звукозапису вручили нагороди митцям, які зробили значний внесок у розвиток української музики за останні 20 років. Для визначення переможців було розіслано близько 400 бюлетенів об'єднанням українських митців і музикантів по всій Північній Америці. Вручення нагород відбулося 1 липня під час блискучого бенкету в голлівудському стилі, який провели відомий комік з Торонто Тед Волошин і віджеї СВС Саманта Тейлор (Мирослава Луців). Велика частина цього вечора була присвячена Квітці Цісик, яка здобула чотири перші нагороди — «Найулюбленіша співачка», «Найпопулярніша платівка» та «Неперевершена продукція» (за альбом 1980

року) і «Найкраще опрацьована нетанцювальна українська народна пісня» (за пісню «Іванку...») – більше, ніж будь-який інший виконавець того вечора. Але особисто Квітка не змогла бути присутньою на цій церемонії.

«Два кольори»

Присвячую поривам нескореного українського духа і його безнастанним змаганням по обидвох боках океану».

«Ця збірка пісень є бажанням мого українського серця вплести радісні нитки в розшарпане життям полотно, на якому вишита доля нашого народу».

1. «Де ти тепер» / «Where Are You Now?», музика: Ігор Шамо, «Коломийка» / «A Dance», музика і слова: народні – 2:36
2. «Тече річка» / «The River Flows», музика і слова: народні – 3:06
3. «При ватрі» / «A Campfire at Dusk», музика: Юрій П'ясецький, слова: Юрій Старосольський – 3:08
4. «Я піду в далекі гори» / «I Will Go to the Distant Hills», музика і слова: Володимир Івасюк – 6:17
5. «Ой заграли музики» / «Musicians Are Playing», музика і слова: народні – 3:04
6. «Два кольори» / «Two Colors», музика: Олександр Білаш, слова: Дмитро Павличко – 5:11
7. «Коханий» / «My Beloved», музика: Ігор Білозір, слова: Петро Запотічний – 4:17
8. «Верше, мій верше» / «A Song to the Hill», музика і слова: народні – 01
9. «Колись дівчино мила» / «The Nightingale», музика і слова: народні — 2:00
10. «І снилося» / «A Young Girl's Dream», музика і слова: народні — 1:24
11. «На городі керниченька» / «The Well», музика і слова: народні — 0:43
12. «Ой не світи місяченьку» / «A Song to the Moon», музика і слова: народні — 2:05
13. «Журавлі» / «The Cranes Are Flying», музика: Левко Лепкий, слова: Богдан Лепкий

В літературі

У вересні 2010 року видавництво «Ярославів Вал» (Київ) надрукувало роман Олександра Клименка «Коростишівський Платонов», головною героїнею якого поряд з Андрієм Платоновим, Ернестом Хемінгуєм, Сергієм Курьохіним є Квітка Цісик^[63]. У книзі розміщено вірш-присвяту співачці^[64], надрукований також у поетичній збірці письменника «Про дерева і левітацію».

2010 року вийшла друком книга коломийської поетеси Юстинки-Юлії Долінської «Ліски — квітка України» з віршем «Посвята Квітці Цісик»^[65].

Письменниця Тоня Білоус написала вірш «Я — квітка», який присвятила Квітці Цісик. Вірш опублікований у книзі «Психопатка», яка побачила світ у Києві 2013 року.

Українська письменниця Тетяна Череп-Пероганич написала п'єсу-монолог у віршах «Квітка Цісик. Туга за Україною». Твір опублікований у книзі «Осінь дорослої жінки», яка 2016 року вийшла в київському видавництві «Український письменник»

В театрі

8 жовтня 2017 на Камерній сцені імені Сергія Данченка Національного академічного драматичного театру Імені Івана Франка відбулася прем'єра театральної вистави «Я — Квітка» - музичного монологу-притчі на одну дію на вірші Тетяни Череп-Пероганич. Режисер-постановник – Валерій Неведров, роль Квітки Цісик зіграла Вікторія Васалатій.

Україна

Вулиця Квітки Цісик і школа № 54 у Львові, де розміщений музей співачки. Пам'ятний знак на честь Квітки Цісик. Подвір'я Квітки Цісик у Львові

20 жовтня 2008 року в Українському домі відбувся творчий вечір «Незабутня Квітка», присвячений пам'яті співачки, учасниками якого були Ніна Матвієнко та її донька Антоніна, оперна діва Марія Стефюк, поп-співачка Марія Бурмака, фронтмен гурту «Воплі Відоплясова» Олег Скрипка та скрипаль-віртуоз Сергій Охрімчук.

3 квітня 2009 року в Національному академічному українському драматичному театрі ім. Марії Заньковецької у Львові відбувся вечір пам'яті

Квітки Цісик. Це був перший українсько-американський проект такого рівня в Україні, присвячений співакці. В межах вечора пам'яті відбулася церемонія перейменування вулиці Конопляної, що з'єднує вулиці Авраама Лінкольна та Миколи Хвильового, на честь Квітки Цісик. 7 травня 2010 року під час сесії до Дня міста депутати Львівської міської ради одноголосно прийняли ухвалу про вулицю Квітки Цісик. Урочисте відкриття вулиці відбулося 25 червня 2010 року.

22 січня 2010 року в День соборності України у Львові на будинку № 8 по вулиці Глибокій, в якому до 1944 року мешкала родина Левів, відбулося урочисте відкриття меморіальної дошки, присвяченої Квітці Цісик. Подію освятив о. Микола Коваль – настоятель Святопокровського храму міста Бібрки^[72].

3 грудня 2010 року зареєстрований львівський підготовчий дівочий юнацький пластовий курінь «Квітки Цісик». Юнацькі курені є виховною спільнотою пластової молоді у віці від повних 11 до повних 18 років.

З 1 по 3 квітня 2011 року відбувся Міжнародний конкурс українського романсу імені Квітки Цісик у Львові в рамках українсько-американського проекту «Незабутня Квітка». Гран-прі здобула Оксана Муха (Львів), нагороду глядацьких симпатій отримала Христина Махно (США), нагороду «Квітка надії» як наймолодша учасниця – Тетяна Лаврів (Івано-Франківськ). Під час конкурсу оголосили про присвоєння імені Квітки зірці в сузір'ї Овна. Відповідні сертифікати передали представникам української та американської родини – племінниці Марті Качмар-Цісик (Львів) і чоловікові Квітки – Еду Раковічу (США). У межах конкурсу відбулося висаджування в Саду світового українства на території Музею народної архітектури і побуту дерев Квітки Цісик (яблуні та калини) та відкриття у приміщенні середньої школи № 54 на вул. Квітки Цісик кімнати-музею Квітки, до якого передані особисті речі співачки^[74]. 20

жовтня більшість особистих речей Квітки Цісик передані до музично-меморіального музею Соломії Крушельницької.

2011 року створена благодійна громадська організація «Незабутня Квітка», мета якої – популяризація українського пісенного мистецтва, творчості Квітки Цісик, збір фондів для купівлі пересувного мамографа для віддалених районів Львівщини та профілактики онкологічних захворювань.

2012 року художник Олег Шупляк присвятив співакці символічну композицію «Мальви для Квітки Цісик».

12 березня 2013 року Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької

провів Благодійний гала-концерт на вшанування Квітки Цісик. Кошти від продажу квитків були спрямовані на закупівлю мамографічного обладнання для Львівського обласного онкоцентру.

До 60-ї річниці з дня народження співачки телеканал «Інтер» зняв документальний фільм «Квітка. Голос у єдиному екземплярі». Автори фільму намагалися дослідити феномен співачки. Про неї розповідають рідні та близькі: чоловік Ед Раковіч, син Едді, родина зі Львова, люди, які з нею працювали, її шанувальники. Допрем'єрний показ стрічки відбувся 4 квітня 2013 року у Києві, Львові, Тернополі, Одесі, Луганську та Чернівцях. 5 квітня фільм демонструвався в ефірі телеканалу «Інтер».

26 жовтня 2013 року в Києві відбувся шостий Благодійний бенкет на підтримку Українського Католицького Університету. Серед лотів аукціону експонувалася ексклюзивна картина Михайла Демцю «Я піду в далекі гори», присвячена Квітці Цісик, яку він створив спеціально для благодійного бенкету. Залучені кошти підуть на встановлення щорічної стипендії Квітки Цісик для студентів університету. Музична частина бенкету також була натхненна Квіткою Цісик – співачка Оксана Муха виконували пісні Квітки.

20 вересня 2014 року у селі Ліски, що на Коломийщині, пройшов VII літературно-мистецький фестиваль імені Квітки Цісик, де звучали пісні з репертуару Квітки Цісик, авторська пісня, а також поезія, есеїстика, проза. У фестивалі брали участь заслужена артистка України Анжеліка Рудницька; літератори зі Львова, Києва, Чернівців; Івано-Франківщину представили письменники на чолі із головою обласної організації НСПУ Євгеном Бараном. Організаторами фестивалю цього року заснована іменна медаль Квітки Цісик. Першими лауреатами стали оперна співачка Оксана Ярова та телеведуча, співачка Анжеліка Рудницька.

4 квітня 2015 року в Одеському оперному театрі в рамках українсько-американського проекту «Незабутня Квітка» відбувся концерт пам'яті Квітки Цісик, який зібрав українських виконавців і гостей з-за кордону, родичів співачки. Частина коштів від проданих квитків перерахована Одеському обласному онкологічному диспансеру.

21 грудня 2017 року львівська міська рада надала ім'я Квітки Цісик середній загальноосвітній школі № 54 після проведення зборів трудового колективу з представниками батьківського комітету школи та громадського обговорення.

Канада

31 травня 1998 року в українському православному соборі Покрови Пресвятої Богородиці (англ. St. Mary the Protectress Ukrainian Orthodox Cathedral) у Вінніпезі відбулась панахида та поминальна служба за Квіткою Цісик.

2010 року вийшов альбом співачки Терези Сокирки, присвячений пам'яті виконавців Квітки Цісик та Володимира Івасюка. Цей реліз – збірка українських пісень у сучасній обробці.

США

1998 року для вшанування пам'яті про Квітку Цісик, її таланту в нью-йоркській Рудольф-Штайнер-Скул засновано Меморіальний благодійний фонд (англ. New York Steiner School Foundation in Memory of Kasey Cisyk-Rakowicz) на підтримку музичних програм для обдарованих дітей.

17 травня 1998 року в церкві Св. Варфоломія (англ. St. Bartholomew's Episcopal Church) у Нью-Йорку відбулась поминальна служба за Квіткою Цісик та вечір пам'яті. У 2007 році піаністом і продюсером Алексом Гутмахером, колишнім одеситом, емігрантом з України, започаткований українсько-американський проект «Незабутня Квітка», присвячений життю та творчості Квітки Цісик. В січні 2008 року в Нью-Йорку, в Брукліні, в будівлі, відомій як дім Давидзон Радіо – АМ радіостанції, що підтримує іммігрантів, відбувся перший вечір. Усі виконавці та присутні в залі – недавні іммігранти з України. Наступні мистецькі вечори-спогади, присвячені Квітці Цісик, відбулися цього ж року в Лінденхурсті, Філадельфії та 29 березня в Нью-Йорку в «Українському музеї». Спонсор усіх вечорів – Українсько-Американська Координаційна Рада (УАКР, УАКРада 29 березня 2008 року в «Українському музеї» Нью-Йорка до 10-ї річниці смерті відбувся спеціальний концерт, присвячений пам'яті Квітки Цісик. Серед присутніх було багато людей з тих, хто знав співачку особисто, товаришував з нею, члени родини, чоловік Едвард Раковіч, син Едвард-Володимир, шанувальники її таланту. Вечір-спогад відбувся як літературно-музична композиція, головною темою якої була біографія Квітки – «спогади про її родину, батька й маму, сестру Марію, перші кроки у світі американської музики, її захоплення, родинне життя». Всі ці етапи життя були подані у мистецькій інтерпретації ведучої цього вечора Світлани Махно. Мая Лев підготувала фільм про Квітку.

Навесні 2009 року Міністерство культури і туризму України презентувало в рамках III Фестивалю української культури Міжнародний мистецький фестиваль-конкурс української пісні пам'яті Квітки Цісик «Квітка».

На згадку про старшу сестру Марію засновано Фонд «Адже життя прекрасне», який збирає кошти на закупівлю мамографічного обладнання для України.

Укладач:

**А.П. Орехівська,
методист Ємільчинської ЦРБ**

Обласна методична служба, проаналізувавши друковану продукцію центральних бібліотек в 2018 році, виокремила деякі практичні розробки. Вони заслуговують на увагу і їх можна пропонувати як зразок ПБ області для практичної діяльності. Додаємо список видань.

Список рекомендованих методичних матеріалів бібліотек області

1. А у нас в бібліотеках...: інформ. бюлетень (Текст) (Н. Савлук; Народицька селищна бібліотека. - Народиці. - 2018. - 19 с.
2. Бути здоровим модно і престижно : молодіжне свято краси і здоров'я: (Текст) Т. Ковальчук; Малинська ЦРБ ім.В.Скуратівського. - Малин. - 2018. - 13с.
3. Гіркий післясмак італійської кави, або враження від презентації книги Марії Рудак «Страньєрка» (Текст) : бібліоанонс / КЗ «ЦБС» Житомирської міської ради; уклад. І.Григоренко. - Житомир, 2018. - 12с.
4. Дивосвіт: літературний альманах (Текст) / Т.Маєвська;

Коростенська МЦБС, ф. №2. - Коростень, 2018. - 44с.

5. Літературний мікрофон «Щастя тим, хто йде далі» С. Талан /Т. Ковальчук; Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського – Малин, 2018. - 6с.
6. Людям для щастя потрібна бібліотека (з досвіду роботи Горинської сільської бібліотеки (Текст) / Т.Ковальчук; Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського – Малин, 2018. - 13с.
7. Майбутнє бібліотеки на терезах часу : соціологічне дослідження (Буклет) / Народицька селищна бібліотека. - Народичі. - 2018. - 6с.
8. Ми так працюємо (з досвіду роботи бібліотек) / Н. Вишневська, Ємільчинська ЦБ, ОМВ. - Ємільчине. – 2018. - 31с.
9. Мій край – моя історія жива : 95 років створення Народицького району (Текст) / М. Слєпченко; Народицька селищна бібліотека. - Народичі. - 2018. - 19с.
10. Портрет сучасника: конкурс серед бібліотекарів району (Текст) / Т. Ковальчук. - Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського – Малин, 2018. - 7с.
11. Це ще один початок...: поетично-патріотичний автограф Т. Ковальчук. - Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського – Малин, 2018. - 18с.
12. Чорнобиль – трагедія століття : презентація книги «Книга пам'яті України. Чорнобильська трагедія. Житомирська область / С. Коржук, Коростенська МЦБС, МБВ. - Коростень, 2018. - 12с.

Укладач:

О. Ковальчук

Відповідальна за випуск:

О. Костюченко

